

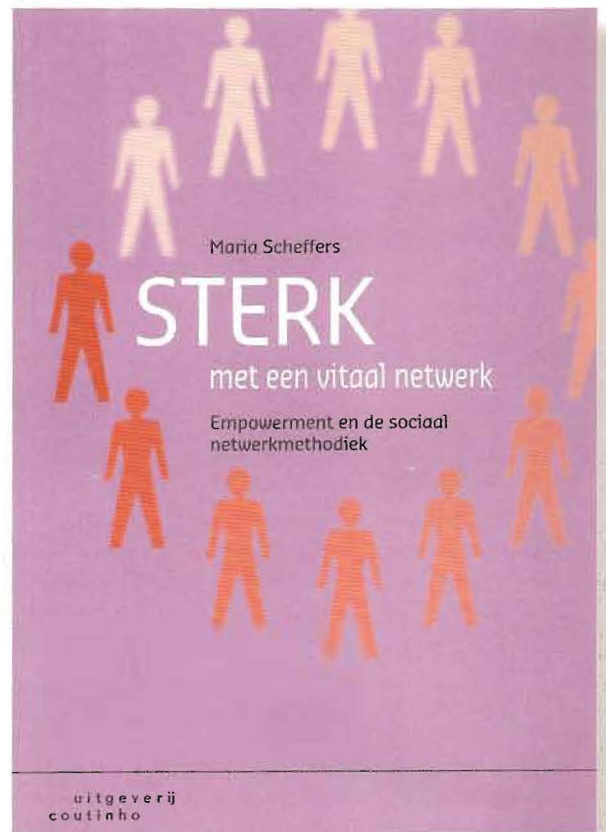
Pleidooi voor trage hulpverlening

Titel Sterk met een vitaal netwerk
Auteur Maria Scheffers
Uitgever Coutinho
Prijs € 24,50

door Jan Steyaert, lector Fontys hogescholen

Er lijkt eindelijk sprake te zijn van hernieuwde belangstelling voor de kracht van sociale netwerken. De Wet maatschappelijke ondersteuning stuurde al in 2006 aan op toename van informele zorg. Toch ging bij de implementatie van dit nieuwe beleidskader de aandacht meer naar het invoeren van het Wmo-loket, de organisatie van de huishoudelijke hulp op gemeenteniveau en het aanbesteden van zorg en welzijn. Een aantal recente publicaties is te zien als signaal dat de focus verschuift naar sociale netwerken. Daartoe behoren de leergeschiedenis die MEE Brabant Noord net voor de zomer publiceerde over sociale netwerkstrategieën en - ons eigen - *Op zoek naar duurzame zorg*. In deze rij past ook het boek van Scheffers.

De uitgave valt uiteen in drie delen, waarvan het eerste de context van hedendaags hulpverleners schetst. De auteur gaat in op de Wmo en staat stil bij de relatie van empowerment met etnisch-culturele diversiteit. Dit laat zich lezen als een pleidooi voor trage hulpverlening. Veel sociaal werkers hebben dadendrang en willen snel zelf problemen oplossen. De auteur betoogt dat het op lange termijn beter is om cliënten te begeleiden in een proces om dat zelf te leren doen en daarbij hun sociale netwerk in te schakelen. Het is het bekende 'geef me geen vis, maar leer me vissen'-argument, dat ondanks ruime bekendheid zo moeilijk te realiseren blijkt.

Het tweede deel gaat daarom in op de sociaalnetwerkmethodiek en wat daar bij komt kijken. De auteur grijpt daarvoor terug op de Haagse methode die op haar beurt teruggrijpt op de Maastrichtse socialenetwerkanalyse van onder andere Herman Baars. Die beschreef al begin jaren '90 de ervaringen met deze aanpak bij de toenmalige Riagg. Scheffers maakt onderscheid in vijf fasen. Dat begint bij het inventariseren van het sociaal netwerk via bijvoorbeeld een ecogram, om dat vervolgens te analyseren op mogelijkheden. Daarop volgen werkplan en uitvoering. De laatste fase omvat de evaluatie van resultaten en consolidatie van het bereikte resultaat.

Het derde deel van het boek bestaat uit de twee laatste hoofdstukken en omvat uitgewerkte cliëntprofielen (zoals van jongeren op zoek naar hun identiteit) en casussen met daaraan gekoppelde opdrachten.

Het is een helder boek dat past in de tijdsgeest om hulp meer te richten op het 'ontginnen' van bronnen voor informele zorg. Minder geslaagd is het onduidelijke groeiproces van de socialenetwerkmethode. Er wordt verwezen naar de Maastrichtse socialenetwerkanalyse, maar niet naar bijvoorbeeld het werk van Ann Hartman. En haar bekende ecogram krijgt hier wel een nieuwe invulling. Daar is niets mis mee, maar dan moet de auteur wel even uitlegen waar de verschillen liggen, en hoe haar eigen versie van de netwerkmethodiek ook een verbetering is. Die informatie zocht ik tevergeefs in het boek. ■ JS